

## بررسی وضعیت ایمنی سالن های ورزشی شهرستان ارزوئیه در ساعت ورزش دانش آموزان

ادریس افضلی نینز<sup>۱</sup>

فارغ التحصیل کارشناسی ارشد دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران edris7228@gmail.com

### چکیده

هدف از تحقیق حاضر بررسی وضعیت ایمنی سالن های ورزشی شهرستان ارزوئیه بود. روش تحقیق کاربردی و از نوع توصیفی - پیمایشی بود. جامعه آماری شامل کلیه سالن های ورزشی شهرستان ارزوئیه بود و نمونه آماری ما سالن ورزشی امام علی شهرستان ارزوئیه بود. ابزار تحقیق شامل چک لیست وضعیت ایمنی اماکن ورزشی عابدی فیروزجایی (۲۰۰۹) بود. از آزمون تی تک نمونه ای برای تجزیه و تحلیل داده های گردآوری شده استفاده شد. نحوه و چگونگی جمع آوری اطلاعات به صورت مشاهده منظم حضوری انجام گرفت و داده های جمع آوری شده جنبه عینی داشت. یافته ها نشان داد که هر ۴ مولفه ایمنی سالن های ورزشی شهرستان ارزوئیه در وضعیت مطلوبی قرار دارند.

واژه های کلیدی: ایمنی، سالن های ورزشی، دانش آموزان ، ارزوئیه

#### مقدمه

امروزه کارکردهای ورزش و فعالیت بدنی در ابعاد مختلف بر کسی پوشیده نیست. (۱). از آنجا که فعالیت بدنی و ورزش مهمترین عامل در کسب سلامت و تندرستی انسان است، از این رو توجه و بررسی مکانهای ورزشی و اطلاع از ایمنی آنها بسیار حائز اهمیت است (۵). ورزش و تربیت بدنی در ایران از نظر علمی رشته نوپایی است که در بسیاری از زمینه ها هنوز هم تقریبا به شکل سنتی دنبال می شود. اگر چه تغییر و تحولاتی در این زمینه انجام شده است ولی با معیارها و استانداردهای جهانی فاصله بساری داریم. تاسیسات و اماکن ورزشی نیز از این قاعده مستثنا نیست که نه تنها از نظر کمی، بلکه از نظر کیفی برای دستیابی به استانداردهای معمول و مرسوم بی نالملی راه درازی در پیش دارد (۲). بسیاری از هدفهای تربیتی را میتوان به وسیله بازیها و فعالیتهای ورزشی به دست آورد امروزه ثابت شده است که پیروی از یک سبک زندگی فعال در پیش یی از امراض مؤثر بوده و به طور مثبت برا سالمتی و بهزیستی افراد در ارتباط است. شرکت در فعالیتهای جسمانی باید از اوایل زندگی آغاز شود و در سراسر آن ادامه یابد. (۳). جمپور و پالمز (۱۹۹۰) و ساکس و همکاران (۱۹۹۸) علل تلفات و آسیب های ناشی از حوادث در زمین های بازی را مورد مطالعه قرار داده و عوامل زیر را به عنوان عوامل مهم شناسایی کرده اند:

۱. بلندی بیش از حد وسایل

۲. ناکافی بودن پوشش سطح فعالیت

۳. نبود نرده های محافظ

۴. بیرون زدن لبه های تیز

۵. فضا یا شکاف که سر یا پای کودکان در داخل آن گیر می کند

۶. وسایلی که به طور نادرست نصب شده اند، کف های لغزنده، حصارها یا دیوارهای سست، طناب ها، سیم ها و کابل های رها شده در زمین بازی و.. (۴). از آنجا که قشر عظیمی از جامعه را دانش آموزان تشکیل می دهند، و از طرفی سلامت جسمی و روحی هر جامعه ارتباط مستقیم با سلامت جوانان دارد، لذا مطالعه فضاهای ورزشی و استاندارد های فضاها و تجهیزات ورزشی مورد نیاز این قشر عظیم و تعیین کننده جامعه از اهمیت بسیار زیادی برخوردار می باشد. به طوری که تقویت و بهبود این فضا و پیشگیری از بروز صدمات و مشکلات می تواند علاوه بر کنترل عوارض مخرب جسمانی به عنوان یک عامل مثبت در اذهان اولیا و دانش آموزان و همسالان آنها در گرایش به فعالیت های بدنی و ورزشی در سالن های ورزشی موثر باشد. شاید موضوع پژوهش در نگاه اول این ذهنیت را به وجود آورد که برخی از مشکلات شناخته شده اند یا بدیهی می باشند ولی مسلم است که ارائه راهکارهای مناسب جهت ایجاد تسهیلات و برطرف کردن موانع با انجام تحقیقات و ارائه آمار، ارقام و داده های تحقیقی مستند امکان پذیر است بر این اساس تحقیق حاضر برآن است با بررسی استانداردهای فضا و تجهیزات ورزشی سالن امام علی شهرستان ارزوئیه، با ارائه راهکارهای مناسب جهت رفع مشکلات احتمالی، مسئولین را قادر سازد تا با داشتن دید کلی و مستند بر فضای اماکن ورزشی، با اتخاذ راهکارهای مناسب، علاوه بر مرتفع نمودن مشکلات، در افزایش مشارکت دانش آموزان در فعالیتهای بدنی و گروهی کمک نموده و با آشنایی بیشتر مربیان و معلمان ورزش در استفاده از اماکن و تجهیزات و تهدیدات بالقوه در استفاده نادرست از آنها، از بروز صدمات در این زمینه پیشگیری شود.

### روش تحقیق

روش تحقیق حاضر از نوع توصیفی-پیمایشی بود. جامعه آماری آن شامل کلیه سالن های ورزشی شهرستان ارزوئیه که تعداد آنها ۴ عدد بود. از این بین یک سالن (سالن امام علی) به روش نمونه گیری سیستماتیک (منظم) بعنوان نمونه انتخاب گردید. قابل ذکر است که چک لیست ها بین ۱۹ معلم تربیت بدنی شهرستان ارزوئیه و همچنین کارشناس تربیت بدنی اداره آموزش و پرورش شهرستان ارزوئیه توزیع گردید و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. معیارهای مورد بررسی ایمنی داخل سالن ورزشی، ایمنی حریم ها و خطوط زمین ورزشی، ایمنی طراحی و ابعاد زمین ورزشی، ایمنی تاسیسات، پوشش ها و لوازم ورزشی، ایمنی تجهیزات ورزشی بود که از طریق چک لیست جمع آوری شدند. چک لیست ها از چک لیست دارای پایایی به نام چک لیست وضعیت ایمنی اماکن ورزشی عابدی فیروزجایی (۲۰۰۹) تهیه گردید. از آزمون تی تک نمونه ای برای تجزیه و تحلیل داده های گردآوری شده استفاده شد. تمامی مراحل آزمون ها با استفاده از نرم افزار SPSS ۲۶ صورت گرفت. در ارتباط با ۴ مولفه اصلی هر سوال با سه پاسخ بلی، خیر و متوسط ارزیابی شد.

### نتایج

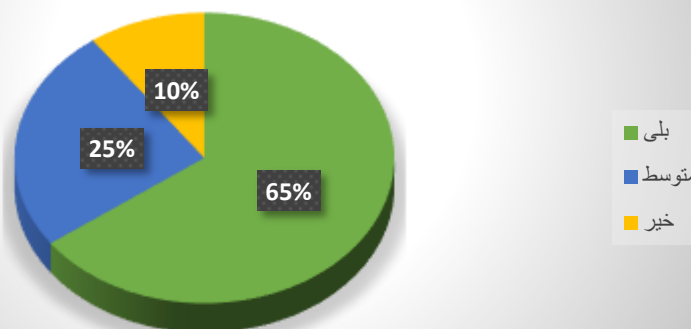
نتایج آزمون تی تک نمونه ای نشان داد که بین میانگین نمرات و نمره ملاک تفاوت معناداری مشاهده گردید ( $p < 0/05$ ) به عبارتی دیگر فرضیه صفر تحقیق رد و فرضیه تحقیق تایید گردید بدین معنا که با توجه به میانگین و T محاسبه شده، میانگین وضعیت ایمنی اماکن ورزشی مدارس و مولفه های آن (ایمنی داخل سالن ورزشی، ایمنی حریم ها و خطوط زمین ورزشی، ایمنی طراحی و ابعاد زمین ورزشی، ایمنی تاسیسات، پوشش ها و لوازم ورزشی، ایمنی تجهیزات ورزشی) بطور معنی داری از نمره ملاک بزرگتر است.

جدول ۱. نتایج آزمون های تی تک نمونه ای

عامل	میانگین	نمره تی	سطح معناداری
وضعیت ایمنی داخل سالن ورزشی	۳/۹۵۲	۲۶/۵۵۲	۰/۰۰۱
وضعیت ایمنی حریم ها و خطوط زمین ورزشی	۳/۹۴۱	۲۱/۷۰۱	۰/۰۰۱
وضعیت ایمنی طراحی و ابعاد زمین ورزشی	۳/۸۴۲	۲۰/۴۵۹	۰/۰۰۱
وضعیت ایمنی تاسیسات، پوشش ها و لوازم ورزشی	۳/۷۳۵	۱۷/۱۱۸	۰/۰۰۱
وضعیت ایمنی تجهیزات ورزشی	۳/۶۱۴	۱۲/۱۴۵	۰/۰۰۱

بنابراین با توجه به نتایج بدست آمده چنین استنباط می شود که وضعیت ایمنی اماکن ورزشی شهرستان ارزوئیه در هر چهار بعد، در وضعیت متوسط رو به مطلوب می باشند و بلکه با توجه به میانگین بدست آمده در وضعیت خوبی قرار دارند.

### نمودار درصد پاسخ به سوالات چک لیست ها



### بحث و نتیجه گیری

نتایم حاصل از آزمون تی تک نمونه ای حاکی از وجود اختلاف معناداری ( $p \leq 0/001$ ) بین وضعیت ایمنی داخل سالن های ورزشی شهرستان ارزوئیه بود. نتایج نشان داد که وضعیت ایمنی سالن های ورزشی شهرستان ارزوئیه بطور معنی داری از نمره مالک بالاتر بوده و در وضعیت خوبی می باشد. یکی از مسائل مهم در ارتباط با اماکن ورزشی توجه و دقت به وضعیت ایمنی و سلامت دانش آموزان می باشد که باید مورد توجه مسئولان، مدیران، کارشناسان تربیت بدنی و مربیان تربیت بدنی قرار گیرد تا با تامین ایمنی و امنیت سالن های ورزشی پیش بینی ها و اقدامات لازم جهت جلوگیری از آسیب ها و صدمات احتمالی در آینده به عمل آورده شود. نکته مهم برای سالن های ورزشی: استفاده از کف پوش مناسب، استفاده از حفاظ بین جایگاه تماشاگران و زمین بازی، رعایت فاصله خطوط زمین تا دیوارها، استفاده از حفاظ برای پنجره ها، استفاده از پنجره های پلاستیکی به جای شیشه ای، استفاده از نور مناسب برای سالن، عدم وجود سطح برآمده یا اشیا اضافی در زمین بازی، در صورت وجود سوراخ میله والیبال استفاده از درپوش برای سوراخ، استفاده از سرویس بهداشتی کافی و همچنین استفاده از تور دروازه برای دروازه ای داخل زمین. در نهایت چنین استنباط می شود با توجه به تازه تاسیس بودن شهرستان و همچنین احداث تازه سالن های ورزشی اکثر سالن های ورزشی شهرستان ارزوئیه از نظر ایمنی در وضعیت مطلوبی قرار دارند.

### منابع

- [1] اصغریور، حبیب؛ اصفهان کلاتی، اکرم (۱۳۸۷). بررسی وضعیت ایمنی و بهداشت سالن های ورزشی بسکتبال شهر گرگان، اولین همایش ملی تخصصی مدیریت ورزشی، آمل، ص. ۷۹-۸۰.
- [2] سیاح، منصور؛ دهخدا، محمد رضا؛ عرب عامری، الهه و بیدگلی، منظر دخت (۱۳۸۵). بررسی وضعیت ایمنی اماکن ورزشی شهر کاشان در سال ۱۳۸۴. مقاله اولین همایش ملی شهر و ورزش. تهران.
- [3] صالح زاده ک. جهان سیر خ. ۱۳۸۱. بررسی وضعیت اماکن و فضاهای ورزشی شهرستان مراغه. پنجمین همایش ملی تربیت بدنی و علوم ورزشی اسفندماه ۱۳۸۱ دانش اه شهید چمران اهواز. ص: ۸-۶.
- [4] قراخلو، رضا؛ دانشمندی، حمید؛ علیزاده، محمدحسن؛ پیشگیری و درمان آسیب های ورزشی، ویرایش دوازدهم تهران: انتشارات سمت. ۱۳۹۵؛ ۳-۵.
- [5] مظفری، امیر احمد (۱۳۸۸). طراحی و مدیریت تاسیسات و اماکن ورزشی. تهران، پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی، چاپ اول